

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 2.6.2014
COM(2014) 426 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

**om Slovakiets nationale reformprogram for 2014
og med Rådets udtalelse om Slovakiets stabilitetsprogram for 2014**

{SWD(2014) 426 final}

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Slovakiets nationale reformprogram for 2014

og med Rådets udtalelse om Slovakiets stabilitetsprogram for 2014

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker¹, særlig artikel 5, stk. 2,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen²,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet³,

som henviser til konklusionerne fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) Den 26. marts 2010 godkendte Det Europæiske Råd Kommissionens forslag til en ny strategi for beskæftigelse og vækst, Europa 2020, baseret på en øget samordning af de økonomiske politikker, som fokuserer på de nøgleområder, hvor der skal gøres en særlig indsats for at øge Europas potentiale for bæredygtig vækst og konkurrenceevne.
- (2) På grundlag af Kommissionens forslag vedtog Rådet den 13. juli 2010 en henstilling om de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Unionens økonomiske politikker (2010-2014) og den 21. oktober 2010 en afgørelse om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker, som tilsammen udgør de "integrerede retningslinjer". Medlemsstaterne blev opfordret til at tage de integrerede retningslinjer i betragtning i deres nationale økonomiske politik og beskæftigelsespolitik.
- (3) Den 29. juni 2012 vedtog medlemsstaternes stats- og regeringschefer en vækst- og beskæftigelsespagt, som udgør en sammenhængende ramme for indsatsen på

¹ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.

² COM(2014) 426 final.

³ P7_TA(2014)0128 og P7_TA(2014)0129.

nationalt plan og på EU-plan samt i euroområdet under anvendelse af alle tilgængelige løftestænger, instrumenter og politikker. De traf beslutning om tiltag, der skal iværksættes af medlemsstaterne, og forpligtede sig navnlig fuldt ud til at nå målene i Europa 2020-strategien og gennemføre de landespecifikke henstillinger.

- (4) Den 9. juli 2013 vedtog Rådet en henstilling om Slovakiets nationale reformprogram for 2013 og afgav sin udtalelse om Slovakiets opdaterede stabilitetsprogram for 2012-2016. Den 15. november fremlagde Kommissionen i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 473/2013⁴ sin udtalelse om Slovakiets udkast til en budgetplan for 2014⁵.
- (5) Den 13. november 2013 vedtog Kommissionen den årlige vækstundersøgelse⁶, som markerede starten på det europæiske semester for 2014 om samordning af de økonomiske politikker. Samme dag vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 rapporten om varslingsmekanismen⁷, hvori Slovakiet ikke blev identificeret som en af de medlemsstater, for hvilke der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse.
- (6) Den 20. december 2013 tilsluttede Det Europæiske Råd sig prioriteterne med henblik på sikring af finansiell stabilitet, finanspolitisk konsolidering og tiltag til fremme af vækst. Det understregede behovet for at fortsætte en differentieret og vækstoffremmende finanspolitisk konsolidering, genetablere normale låneforhold i økonomien, fremme vækst og konkurrenceevne, håndtere arbejdsløsheden og de sociale konsekvenser af krisen og modernisere den offentlige forvaltning.
- (7) Den 23. april 2014 afleverede Slovakiet sit nationale reformprogram for 2014 og sit stabilitetsprogram for 2014. For at tage hensyn til de indbyrdes sammenhænge mellem de to programmer er de blevet vurderet sammen.
- (8) Målet med den budgetstrategi, der er formuleret i stabilitetsprogrammet for 2014, er at sikre bæredygtigheden af korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud og nå det mellemsigtede mål, som er et strukturelt underskud på ca. 0,5 % af BNP senest i 2017. Dette mål på mellemlang sigt er mere ambitiøst end det, stabilitets- og vækstpakken kræver. Slovakiets overordnede underskud på de offentlige finanser blev reduceret bæredygtigt til under 3 % af BNP i 2013. Den planlagte (nyberegne) ændring af den strukturelle saldo for 2014 ville indebære, at Slovakiet afviger betydeligt fra den justeringskurs, der er fastlagt med henblik på at virkeliggøre det mellemsigtede mål. Den planlagte forbedring på 0,3 % af BNP skulle i 2015 kunne være på linje med reglerne i stabilitets- og vækstpakken. I de seneste år har stabilitetsprogrammet ikke sikret tilstrækkelig justering i forhold til det mellemsigtede mål. Udgifterne vil vokse i et tempo, der er i overensstemmelse med udgiftsmålet både i 2014 og 2015. Stabilitetsprogrammet tager sigte på, at hovedparten af konsolideringsindsatsen for at nå det mellemsigtede mål skal finde sted i 2016 og 2017. Ud fra en samlet vurdering frembyder den justering, der skal finde sted for at nå det mellemsigtede mål, risici med hensyn til opfyldelse af kravene i stabilitets- og vækstpakken. I stabilitetsprogrammet forventes det, at den offentlige gæld fortsat vil ligge under 60 % af BNP-referenceværdien i hele programmeringsperioden. Det makroøkonomiske scenarie, der ligger til grund for budgetprojektionerne i programmet, som er godkendt af et uafhængigt organ

⁴ EFT L 140 af 2.8.1997, s. 1.

⁵ C(2013) 8011 final

⁶ COM(2013) 800 final.

⁷ COM(2013) 790 final.

(udvalget for makroøkonomiske prognoser), er realistisk. De allerede kvantificerede foranstaltninger sikrer ikke, at myndighedernes finanspolitiske mål nås. Det er desuden ikke alle indtægtsforanstaltninger, der er tilstrækkeligt specificerede, og gennemførelsen af omkostningsbesparende reformer i statsadministrationen er behæftet med gennemførelsesrisici, mens det – som det tidligere har været tilfældet – kan blive svært at holde lønudviklingen i den offentlige sektor inden for de budgetterede rammer. På den anden side tager de tal, der er lagt frem i stabilitetsprogrammet, ikke hensyn til de forventede besparelser hidrørende fra opbremsningen i den indenlandske gældsætning. Ifølge Kommissionens 2014-forårsprognose, som omfatter effekten af udgiftsbesparelser på grund af gældsbremsen, vil afvigelsen fra tilpasningskursen blive mindre i 2014 end forventet i programmet, mens der er planlagt en tilstrækkelig strukturel tilpasning i 2015, og udgiftsmålet nås både i 2014 og 2015. Både stabilitetsprogrammet og det nationale reformprogram har som målsætning at øge de vækstfremmende udgifter, men dette synes ikke at være fuldt understøttet af de tilhørende planer. Udgifterne til uddannelse fra det offentlige budget øges i 2014, men reduceres de efterfølgende år. Ud fra vurderingen af stabilitetsprogrammet og Kommissionens prognose i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 er det Rådets vurdering, at der er en risiko for, at man afviger fra tilpasningskursen for det mellemsigtede mål i 2014, mens der forventes en passende korrektion i 2015.

- (9) Som reaktion på kravene i traktaten om stabilitet, samordning og styring, indførte Slovakiet en regel om budgetsaldo i november 2013. Budgetrammerne svækkes imidlertid af manglen på udgiftslofter. Det var planen, at de skulle indføres i stabilitetsprogrammet for 2013, men det er ikke sket indtil videre. Slovakiet er fortsat et land med en mellemstor risiko for så vidt angår de offentlige finansers bæredygtighed, og udgifterne til sundhedsvæsenet forventes at være den vigtigste årsag til stigende udgifter på grund af den aldrende befolkning (2 % af BNP), hvilket er den næsthøjeste forventede stigning i udgifterne til sundhedsvæsenet i alle EU-medlemsstaterne. Problemerne mærkes specielt i forbindelse med indlagte patienter og den primære pleje. Regeringen vedtog i december 2013 strategiske rammer for sundhedsplejen for perioden 2014-30 med henblik på at forbedre omkostningseffektiviteten. Denne strategi kræver nu detaljerede gennemførelsesplaner.
- (10) Slovakiet har gjort fremskridt med hensyn til at forbedre skatteopkrævningen, og gennemførelsen af handlingsplanen til bekæmpelse af skattesvig er indledt for ca. halvdelen af de planlagte foranstaltningers vedkommende. Som følge heraf synes effektiviteten i det slovakiske skattesystem at være forbedret i 2013, navnlig for momsens vedkommende, selvom der fortsat er behov for at konsolidere indsatsen og styrke skatteadministrationens undersøgelses- og revisionskapacitet, og samlingen af opkrævningen af skatter, told og socialsikringsbidrag er forsinket i forhold til planen. For at fortsætte den vækstfremmende finanspolitiske konsolidering kunne Slovakiet basere sig mere på skatter, som ikke er til skade for væksten, navnlig periodisk ejendoms- og miljøbeskatning. Der er i den forbindelse ikke gjort fremskridt med at reformere den periodiske ejendomsbeskatning og knytte den sammen med ejendommenes markedsværdi. Indtægterne fra denne skat har været lave og uændrede siden 2000. Regeringen gennemførte i 2013 foranstaltninger til reduktion af den store forskel i skattebeløbet mellem arbejdstagere og selvstændige, men den betydelige forskel på den effektive skatteprocent for de to grupper, der blev konstateret i 2012, eksisterer fortsat.

- (11) Det slovakiske arbejdsmarked står fortsat over for en række udfordringer. Det meste af arbejdsløsheden, som ligger på omkring 14 %, er langtidsledighed, og det indikerer, at arbejdsløsheden er et strukturelt problem i Slovakiet. Slovakiet har gjort visse fremskridt med hensyn til at reducere skatteken for lavtlønnede arbejdstagere, som vender tilbage på arbejdsmarkedet efter langvarig arbejdsløshed, men disse foranstaltningers effektivitet skal overvåges og vurderes. Der er kun gjort begrænsede fremskridt på andre områder, navnlig med hensyn til at øge den offentlige arbejdsanvisnings evne til at yde personlig service og styrke forbindelsen mellem aktiveringsforanstaltninger og social bistand. Hvad angår ungdomsarbejdsløsheden, har den offentlige arbejdsanvisning begrænset kapacitet til tidlig intervention og til at skræddersy serviceydelserne til de jobsøgendes profiler og til at række ud til ikkeregistrerede unge. Der er således behov for at handle i overensstemmelse med målsætningerne om en ungdomsgaranti. Det er nødvendigt med flere målrettede foranstaltninger for de dårligst stillede jobsøgende, herunder romaer, hvis beskæftigelsesfrekvens forbliver meget lav. Utilstrækkelige børnepasningsmuligheder, især for børn under tre år, gør det vanskeligere for mødre at vende tilbage til arbejdsmarkedet.
- (12) Uddannelsernes begrænsede arbejdsmarkedsrelevans er til skade for udbuddet af kvalificeret arbejdskraft. De resultater, der opnås af skolepligtige elever, ligger under EU-gennemsnittet og er forringet betydeligt. De offentlige udgifter til uddannelse ligger fortsat lavt på trods af de lærernes nylige lønstigninger; grunduddannelsen for lærerne styrkes og praktikken forbedres, men denne indsats skal fortsættes. På trods af regeringens indsats for at reformere erhvervsuddannelserne og subsidiere job til unge er ungdomsarbejdsløsheden fortsat blandt de højeste i EU, og overgangen fra skole til job er træg. Den relativt lave andel af joborienterede programmer på bachelorniveau og utilstrækkeligt samarbejde med arbejdsgiverne begrænser arbejdsmarkedsrelevansen for de videregående uddannelser. Forbedring af de videregående uddannelser og samarbejdet mellem virksomhederne og uddannelsesinstitutionerne ville også bidrage til at øge innovationsevnen i den slovakiske økonomi. Planerne under den såkaldte intelligente specialiseringsstrategi går i den rigtige retning, men der mangler en effektiv gennemførelse. Det fortsat ringe udbud af gode skoler for små børn og af plejemuligheder er til skade for de uddannelsesmæssige resultater, navnlig for romaerne. Initiativer til forbedring af uddannelsesresultaterne for romabørn er indtil videre alt for afhængige af EU-medfinansierede projekter.
- (13) På energiområdet har Slovakiet gjort fremskridt med den indledende indsats for at etablere flere sammenkoblinger af gas- og elnet med nabolandene; der er imidlertid stadig behov for at få det slovakiske energimarked til at fungere bedre og navnlig for at forbedre gennemsigtigheden ved fastsættelse af priser. Der er for den nye programmeringsperiode foreslået en pakke af foranstaltninger til EU-finansiering, der skal forbedre energieffektiviteten.
- (14) Den igangværende reform af den offentlige forvaltning vil sikre bedre service til offentligheden, men den slovakiske offentlige forvaltning halter fortsat bagefter med hensyn til både kvalitet og effektivitet. Vedvarende stor personaleudskiftning som følge af den politiske cyklus og ringe forvaltning af menneskelige ressourcer samt utilstrækkelig analysekapacitet forringer formuleringen af evidensbaserede politikker. Slovakiet opnår fortsat dårlige resultater i internationale undersøgelser af korruption og har kun gjort ringe fremskridt med hensyn til at forbedre effektiviteten og gennemsigtigheden i sit retsvæsen. Erhvervs klimaet i Slovakiet er forringet, og

støtten til hurtigt voksende virksomheder er stagneret. Slovakiet har for nyligt reformeret sine regler for offentlige indkøb med det formål at øge gennemsigtigheden og effektiviteten, men gennemførelsen af disse regler er fortsat problematisk, og effekten af 2013-reformen af de offentlige indkøb er begrænset.

- (15) Som led i det europæiske semester har Kommissionen gennemført en omfattende analyse af Slovakiets økonomiske politik. Den har vurderet stabilitetsprogrammet og det nationale reformprogram. Den har ikke blot taget hensyn til deres relevans for en holdbar finanspolitik og socioøkonomisk politik i Slovakiet, men også til, i hvor høj grad de er i overensstemmelse med EU's regler og retningslinjer, da der er behov for at styrke Den Europæiske Unions samlede økonomiske styring, ved at der fra EU-niveau gives input til kommende nationale beslutninger. Kommissionens henstillinger som led i det europæiske semester er afspejlet i henstilling 1-6 nedenfor.
- (16) På baggrund af denne vurdering har Rådet gennemgået Slovakiets stabilitetsprogram, og Rådets udtalelse⁸ afspejles især i henstilling 1 nedenfor.
- (17) Inden for rammerne af det europæiske semester har Kommissionen også foretaget en analyse af den økonomiske politik i euroområdet som helhed. På dette grundlag har Rådet udstedt specifikke henstillinger rettet til medlemsstater, der har euroen som valuta. Slovakiet bør også sikre fuld og rettidig gennemførelse af disse henstillinger,

HENSTILLER, at Slovakiet træffer foranstaltninger i perioden 2014-2015 med henblik på følgende:

1. Efter korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud, styrke budgetforanstaltningerne for 2014 i lyset af den forventede forskel på 0,3 % af BNP i forhold til kravene i stabilitets- og vækstpakken baseret på Kommissionens forårsprognose for 2014. I 2015, styrke budgetstrategien for at sikre den krævede tilpasning på 0,1 % af BNP med henblik på at virkeliggøre det mellemsigtede mål under hensyntagen til de forventede ugunstige økonomiske vilkår. Indtil det mellemsigtede mål er nået, søge at gennemføre en årlig strukturel BNP-tilpasning med et mål på 0,5 % af BNP. Styrke de finanspolitiske rammer yderligere - også ved at indføre bindende udgiftslofter, som kan håndhæves - og forbedre de offentlige finansers langsigtede bæredygtighed ved at øge omkostningseffektiviteten i sundhedssektoren, navnlig ved rationalisering af hospitalsplejen og -forvaltningen og ved styrkelse af den primære pleje.
2. Øge skattesystemets effektivitet ved at forbedre revision, risikovurdering og opkrævning af udeståender og at kæde grundlaget for beskatningen af fast ejendom sammen med ejendommenes markedsværdi.
3. Bekæmpe langtidsledighed mere effektivt ved hjælp af aktiveringsforanstaltninger, voksenundervisning og skræddersyet kvalitetsuddannelse. Forbedre den offentlige jobanvisnings sagsbehandling og personlige rådgivning og aktiveringen af jobsøgende samt styrke forbindelsen mellem aktivering og social bistand. Sætte effektivt ind over for ungdomsarbejdsløsheden ved forbedring af den tidlige intervention i overensstemmelse med målene vedrørende en ungdomsgaranti og styrke incitamenterne for at få kvinder i beskæftigelse ved at øge udbuddet af børnepasningsmuligheder, især for børn under tre år.
4. Træffe foranstaltninger til at forbedre undervisningens kvalitet og opnå bedre uddannelsesresultater. Øge udbuddet af arbejdsbaseret uddannelse i virksomheder

⁸ I henhold til artikel 5, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1466/97.

inden for erhvervsuddannelse. Tilpasse akkrediterings-, finansierings- og styringsforanstaltninger til udformning af erhvervsorienterede programmer på bachelorniveau. Forbedre kvaliteten og relevansen af vidensgrundlaget og gennemføre planer til styrkelse af effektiv videreformidling af viden og samarbejde mellem universiteter, forskning og erhvervslivet. Vedtage systemiske foranstaltninger til forbedring af adgangen til børnehaveklasseundervisning og skoleundervisning, der er af høj kvalitet og inklusiv, for marginaliserede samfundsgrupper, herunder romaerne, og tage skridt til at øge deres videre deltagelse i erhvervsuddannelse og højere uddannelse.

5. Øge indsatsen for at få energimarkedet til at fungere bedre, navnlig ved at øge lovgivningens offentlige gennemsigtighed og undersøge, hvad der ligger til grund for de høje elpriser, navnlig for erhvervslivet. Bygge videre på de fremskridt, der indtil nu er gjort, og videreudvikle sammenkoblingerne med nabolandene, herunder med Ukraine, i overensstemmelse med det aftalememorandum, der blev undertegnet i april.
6. Træffe foranstaltninger, herunder ved at ændre tjenestemandsløven, til at øge den offentlige forvaltnings uafhængighed. Indføre en strategi til forbedring af forvaltningen af menneskelige ressourcer i den offentlige forvaltning. Øge indsatsen for at styrke analysekapaciteten i centrale ministerier med henblik på at vedtage evidensbaserede politikker og forbedre vurderingerne af politikernes effekt. Tage skridt til bekæmpelse af korruption og øge indsatsen for at forbedre retsvæsenets effektivitet og kvalitet. Iværksætte foranstaltninger til forbedring af erhvervs klimaet, herunder for SMV'er, og øge indsatsen for at forbedre effektiviteten i forbindelse med offentlige indkøb.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formand*